

ด่วนที่สุด
ที่ พณ 0409/ 1371

ก. 7

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 2680
วันที่ 20 เม.ย. 53 เวลา 9.00 น.

กระทรวงพาณิชย์

44/100 ถนนนนทบุรี 1

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

สัด 1/113
20 เม.ย. 53

12 เมษายน 2553

เรื่องเพื่อพิจารณาจร

เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาการค้าข้าวตกต่ำในจังหวัดภาคใต้

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

20 เม.ย. 2553

เรื่องที่..... ๓

จัดเข้าวาระ.....

อ้างถึง หนังสือด่วนที่สุด ที่ พณ 0409/1192 ลงวันที่ 29 มีนาคม 2553

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ด่วนที่สุดที่ กษ.1314.01/366 ลงวันที่ 5 เมษายน 2553

ตามหนังสือที่อ้างถึง ได้ขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาแก้ไขปัญหาการค้าข้าวตกต่ำจังหวัดสงขลาโดยมอบให้องค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อการเกษตร ตั้งโต๊ะรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรในราคาตามเกณฑ์กลางอ้างอิง และส่งมอบข้าวเปลือกที่รับซื้อให้โรงสีในพื้นที่ภาคกลางและภาคเหนือตอนล่าง โดยรัฐบาลรับภาระค่าขนส่งรถบรรทุกประมาณคันละ 800 บาท ซึ่งเป็นไปตามอัตราในโครงการรับจำนำข้าวเปลือก และคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2553 ความแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงพาณิชย์ ขอเรียน ดังนี้

1. การแก้ไขปัญหาการค้าข้าวตกต่ำในจังหวัดสงขลา ได้ดำเนินการดัดแปลงมติดังกล่าวแล้ว ดังนี้

1.1 อคส.ได้เปิดจุดรับซื้อแทรกแซงตลาดที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ตั้งแต่วันที่ 2 เมษายน 2553 จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ (1) โรงสีชาติโชคชัย ต.บ้านใหม่ (2) โรงสีประยูรพงษ์พานิช ต.บ้านใหม่ (3) สหกรณ์การเกษตรระโนด จำกัด ต.ตะเครียะ (4) โรงสีโชคภักดี ต.คลองแดน โดยมีโรงสีในจังหวัดภาคกลางแจ้งความจำนงค์รับซื้อข้าวจากจังหวัดสงขลา รวม 14 แห่ง

1.2 ผลการรับซื้อข้าวเปลือก ซึ่งเริ่มรับซื้อตั้งแต่วันที่ 2-4 เมษายน 2553 มีปริมาณข้าวเปลือกรวม 2,521.22 ตัน ส่งไปยังโรงสี 5 ราย รวม 1,747.28 ตัน คงเหลือ 773.940 ตัน ซึ่งจะต้องขนส่งมายังโรงสีภาคกลางต่อไป

1.3 อุปสรรคในการดำเนินงาน

(1) ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ตามหลักเกณฑ์กำหนดของจังหวัดสงขลาที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว คือ 490 กก./ไร่ (ณ ความชื้น 15%) ไม่สอดคล้องกับข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 9 ที่รายงานว่า ในช่วงข้าวออกสู่ตลาดเดือนมีนาคม - พฤษภาคม 2553 อัตราผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ประมาณ 650 กก./ไร่ (รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย) ส่งผลให้เกษตรกรมีผลผลิตที่นำมาจำหน่าย ณ จุดที่ อคส.รับซื้อเกินกว่าเกณฑ์คำนวณที่รัฐบาลกำหนดให้รับซื้อได้

(2) ภาวะการค้าปลีกชะลอตัว เนื่องจากราคารับซื้อตามเกณฑ์กลางอ้างอิงสูงกว่าราคาตลาดที่โรงสีในพื้นที่รับซื้อข้าวเปลือกถึงตันละ 500-800 บาท ส่งผลให้เกษตรกรในจังหวัดสงขลาและใกล้เคียงนำข้าวเปลือกมาขายให้แก่ อคส. ที่ตั้งได้ะรับซื้อ ส่งผลกระทบต่อโรงสีในพื้นที่ที่ไม่สามารถรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรได้ซึ่งกระทบต่อธุรกิจการค้าปลีกของโรงสีในพื้นที่ที่เป็นโรงสีขนาดเล็ก

(3) ปริมาณข้าวกระจุกตัว ณ จุดตั้งได้ะรับซื้อ ทำให้การระบายข้าวสู่จังหวัดปลายทางล่าช้า ส่งผลให้รถขนส่งรอคิวเป็นเวลานาน ประกอบกับสถานที่รับซื้อคับแคบเกษตรกรมีการนำข้าวมาจำหน่ายอย่างต่อเนื่องเฉลี่ยประมาณจุดละ 300-400 ตัน/วัน ต้องใช้รถบรรทุกประมาณ 25 คัน/วัน/จุด ประกอบกับการขนถ่ายข้าวไปสู่จังหวัดปลายทางที่รับซื้อใช้เวลาประมาณ 1-2 วัน ส่งผลให้ข้าวที่รับซื้อเสื่อมคุณภาพ มีผลต่อราคาจำหน่าย

(4) กรมการขนส่งทางบกได้ขอความร่วมมือผู้ประกอบการขนส่งหลีกเลี่ยงการใช้รถบรรทุกในช่วงวันหยุดเทศกาลสงกรานต์ ระหว่างวันที่ 9-18 เมษายน 2553 ส่งผลให้ข้าวที่อคส.รับซื้อตกค้างที่จุดรับซื้อ มีผลต่อคุณภาพข้าว

(5) เนื่องจากจุดรับซื้อมีจำกัดเพียง 4 จุด เกษตรกรต้องรอคิวที่จะขายจึงไม่เก็บเกี่ยวข้าวในระยะเวลาที่ควรส่งผลให้ข้าวกรอบ คุณภาพลดลงมีผลต่อราคาจำหน่ายให้โรงสีปลายทางที่ร่วมโครงการ

2. โครงสร้างการค้าข้าวในจังหวัดภาคใต้ แหล่งเพาะปลูกข้าวที่สำคัญมี 3 จังหวัด ได้แก่ พัทลุง นครศรีธรรมราชและสงขลา มีโรงสีรวม 89 โรง ส่วนใหญ่เป็นโรงสีขนาดเล็ก-กลาง (มีกำลังการผลิตระหว่าง 5-40 ตัน/24 ชม.) ซึ่งต่างจากภาคกลางที่เป็นโรงสีขนาดใหญ่และใหญ่มาก (มีกำลังการผลิตระหว่าง 500-1,000 ตัน/24 ชม.) นอกจากนี้ประสิทธิภาพโรงสียังคงต้องการการพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับประสิทธิภาพการผลิตที่มากขึ้นอันเป็นผลมาจากนโยบายการเร่งรัดพัฒนาภาคใต้ของรัฐบาล

3. ข้อพิจารณา

เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรในจังหวัดภาคใต้ ซึ่งโครงสร้างการผลิตและการค้าข้าวแตกต่างจากพื้นที่อื่นอย่างมีนัยสำคัญ เห็นควรดำเนินการ ดังนี้

3.1 การรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกร กรณีเกษตรกรมีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่มากกว่าที่สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรฯ กำหนดไว้ ขอให้เกษตรกรสามารถจำหน่ายผลผลิตส่วนเกินได้ทั้งหมด โดยให้กำนัน/ผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่นั้นรับรองผลผลิตส่วนเกินดังกล่าว

3.2 เพื่อบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกร และแก้ไขอุปสรรคการกระจุกตัวของปริมาณข้าวที่เกษตรกรนำมาจำหน่ายตามราคาเกณฑ์กลางอ้างอิงของรัฐบาลที่จุดรับซื้อ จึงเห็นควรเพิ่มโอกาสให้เกษตรกรในการจำหน่ายข้าวเปลือกโดยให้โรงสีในจังหวัดภาคใต้รับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรในราคาเกณฑ์กลางอ้างอิง โดยใช้เงินทุนของโรงสีซึ่งเป็นกลไกตลาดตามปกติโดยรัฐบาลให้การสนับสนุนในส่วนของการขนส่งตันละ 600 บาทอันเป็นหลักการเดียวกันกับการตั้งได้ะรับซื้อของรัฐบาลในภาคใต้ ภายใต้กรอบวงเงินค่าใช้จ่ายจำนวน 860 ล้านบาทที่ได้รับอนุมัติไว้แล้ว

3.3 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของโรงสีภาคใต้ โดยมอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดหาเงินกู้อัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อให้โรงสีและตลาดกลางกั๊ยมเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิตเพื่อรองรับผลผลิตในพื้นที่ภาคใต้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

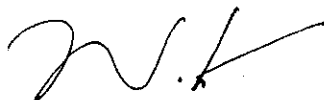
3.4 เพิ่มช่องทางการระบายจำหน่ายข้าวสารออกไปทางภาคใต้ของประเทศ เห็นควรมอบหมายกระทรวงการต่างประเทศเป็นหน่วยงานหลักในการเจรจากับประเทศมาเลเซียเพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งผ่านแดนไปยังสิงคโปร์และอินโดนีเซีย ซึ่งจะทำให้ลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการขนส่งและแก้ไขปัญหาด้านราคาข้าวในภาคใต้ได้อย่างยั่งยืน

3.5 มอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ในฐานะรองประธาน กชช. และประธานอนุกรรมการ กชช.ด้านการตลาดเป็นผู้ให้ความเห็นชอบแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการตั้งโต๊ะรับซื้อข้าวเปลือกภายใต้กรอบวงเงินไม่เกินไปกว่าที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติและรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบในโอกาสต่อไป

ทั้งนี้ กรณีปัญหาผลผลิตเหลือต่อไร่ เห็นควรมอบหมายกระทรวงพาณิชย์ ในฐานะที่ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีให้จัดระบบการประกันรายได้ได้อย่างยั่งยืนและเป็นระบบ รับมาพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบตามข้อ 3. ต่อไปด้วยจะขอบคุณยิ่ง

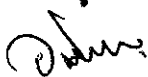
ขอแสดงความนับถือ

(นางพรทิวา นาคาศัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

อนุมัติ

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

นายกรัฐมนตรี

๒๐ เม.ย. ๕๓

กรมการค้าภายใน

โทร./โทรสาร 0-2547-5502

ทราบเรียน นรม. ผ่าน รอง นรม. (ทองทรงศักดิ์)

..... ร.ม.ว. พ.ม.แจ้งว่าเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นเร่งด่วน ตาม ม. 9 แห่ง พรฎ. ว่าด้วยการเสนอเรื่องฯ และขอให้นำเสนอ ครม. เป็นวาระจรในวันที่..... ๕๐/ม.ว. ๕๕ หากเห็นชอบด้วย ขอให้โปรดอนุมัติให้เสนอ ครม. พิจารณาเป็นวาระจร ตามที่..... ร.ม.ว. พ.ม.เสนอ

(นายสุวัชร ภูประเสริฐ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี